

Nieuwsbrief 27

December 2024

**Gelukkig kerstfeest
en een gezond 2025**

IVN Haaksbergen

Van het bestuur...

Met het kerstfeest en het einde van 2024 in zicht kunnen we terugblikken op een intensief jaar voor het IVN Haaksbergen o.a. veranderingen in het bestuur, wisselingen bij de coördinatoren, afsluiting van de NGO cursus, een nieuw wandelingenprogramma, bezoek van de IVN Zutphen en de cursus fotografie. Het was heel veel maar dat betekent ook dat onze IVN afdeling leeft en actief is.

Ons ledenaantal liep het afgelopen jaar terug naar 143 leden. Een aantal van onze trouwe leden zijn ons het afgelopen jaar ontvallen zoals Corry van 't Hof, Riek Jellema en Harry Konniger. Ook een aantal leden die geen lid meer waren maar die zich wel jarenlang ingezet hebben voor onze vereniging: Paula Hinne, Toos Heitink en Mimi van den Berg, zijn ons ontvallen.

Als bestuur willen we iedereen bedanken die zich hebben ingezet voor de IVN en bovenal voor de fijne samenwerking. Op naar 2025!

Het komende jaar start met allerlei activiteiten zoals de korstmosexkursie in het Lankheet, vogelcursus en een wilde plantencursus. Hieronder staat het e.e.a. Kortom de IVN Haaksbergen leeft.

FIJNE FEESTDAGEN!

Aanmelden:

De bijzondere wereld van de Korstmossen

Vrijdagmorgen 10 januari 2025 gaan wij naar het Lankheet om de korstmossen op de beukenbomen te bekijken. Start om 10.00 uur bij de parkeerplaats Lankheterbrug. Het is geen wandeling maar een zoektocht naar en het bekijken van de korstmossen. Wat heb je nodig: Laarzen en een goede loep. Geen honden mee.

Aanmelden: aanmeldingen.ivnhaaksbergen@gmail.com

Tuinvogelcursus:

*Op 24 januari is er een tuinvogelcursus van 9.00 – 12.30u.
Kosten €4,- voor leden en niet leden €10,-*

Aanmelden via : aanmeldingen.ivnhaaksbergen@gmail.com

Doorstapwandeling Altena-Stepelerveld

We lopen over diverse mooie erven van Twickel, over heide, langs houtsingels en door bos. Maar ook langs intensief bewerkte weilanden. En misschien wel over een particulier landgoed.

We stappen lekker door en stoppen hier en daar slechts kort om iets te vertellen.

Datum: zondag 19 januari.

Tijd: 10.00 uur.

Plaats: P Haaksbergerstraat, net ten zuiden van Beckum, hm-paal 5,7.

Duur: 2-2,5 uur.

Kosten: gratis. Een vrije gift wordt op prijs gesteld.

Bij voorkeur aanmelden: aanmeldingen.ivnhaaksbergen@gmail.com

De route kan nat zijn, dus niet geschikt voor kinderwagens.

Zorg voor goed, watervast schoeisel.

Wilde Plantencursus voor IVN leden:

Sytske Boomstra gaat volgend jaar speciaal voor IVN leden, een korte wilde plantencursus geven. Ze zal een viertal theorie lessen geven in ons NEC gebouwtje en er is een plantenexcursie.

De theorie wordt gegeven op 9 en 23 april, 7 en 21 mei en een excursie op 1 juni.

De kosten bedragen €25,-

Het max. aantal aanmeldingen bedraagt 20.

Aanmelden kan vanaf 1 maart. Hierover krijgen de leden t.z.t. nog bericht.

JAARVERSLAG BELEVINGSTUIN 2024.

We zijn bijna aan het einde van het jaar, waarin de Belevingstuin voor het eerst het volledige jaar heeft kunnen gebruiken om zich te ontwikkelen. Nu de aanlegfasen in 2022 en 2023 kunnen we met een gerust hart en veel voldoening terugkijken. De bomen en struiken die de moeilijke aanplantperiode overleefden hebben een geweldig jaar achter de rug: het bruist de grond uit! De moestuin is een arbeidsintensief project, maar heeft letterlijk zijn vruchten (en groenten) afgeworpen. Daarnaast zijn er diverse nieuwe ontwikkelingen: er is een kruidentuin aangelegd, een prachtige vlonder als speelterrein voor kinderen ontworpen en een moestuinbak gemaakt met de

bedoeling om met de hulp van Silvia Hietbrink een zogenaamde “Makkelijke Moestuin” in het leven te roepen. Gezien de dagelijkse zorg, die dit toch behoeft, lijkt dit iets te hoog gegrepen. We beraden ons nog over de toekomstige bestemming van de bak.

We hebben weer het nodige bezoek van derden gehad. Regelmatig komen op woensdag de kleuters van kinderopvang De Bloesem van de tuin genieten. Provincie Overijssel wilde zich ervan overtuigen dat hun subsidiegelden goed waren besteed en kwamen een kijkje nemen: onder de indruk van de tuin is daarna het verplichte evaluatieverslag zonder aarzeling goed bevonden en het restant van de subsidie uitgekeerd. Eind mei was er, in mooie samenwerking met de Tekenwerkgroep en in het kader van de WAK (Week van de AmateurKunst), een creatieve ochtend in onze tuin georganiseerd, omlijst met accordeonmuziek (zie foto). Héél gezellig en inspirerend: helaas hebben maar weinig bezoekers van de gelegenheid gebruik gemaakt. Beter ging het met 2 groepen Oekraïners, die omwille van integratie vol enthousiasme zijn rondgeleid. Zelf zijn we bij 2 bestaande voedselbosprojecten op bezoek geweest om hun werkwijze te horen en te zien, met het doel om verschillen van inzichten binnen onze eigen groep te stroomlijnen.

Het educatie-element is tot nog toe onvoldoende ontwikkeld. Van onze kant zijn er meerdere pogingen ondernomen om het onderwijsveld geïnteresseerd te krijgen, maar de reacties van die kant zijn lauw. Er worden nieuwe initiatieven ondernomen om hier een toekomstige draai aan te geven.

Zo zijn er voor 2025 meer plannen. Te beginnen met een nieuwsjaarbijeenkomst waar tevens toekomstplannen worden besproken. Op het verlanglijstje staan o.a.: aanvullen van het dood plantgoed, plaatsen van een zitbank op de vlonder, herstel van ingevallen wilgenbogen, een tafel om producten uit de moestuin te exposeren en naamgevingsbordjes bij de vele struiken en bomen.

De zeer prettige contacten met de IVN over het (mede)gebruik van de gereedschappenshuur en het gebouw zelf willen we graag uitbouwen. Er is al geopperd om de Wildplukwerkgroep gebruik te laten maken van de tuin en staat er een vlinderwandeling op het jaarprogramma van de Excursiewerkgroep. Plannen genoeg voor een mooi vervolg!

Harry Maathuis, coördinator Belevingstuin.

Tekengroep IVN door Annette Asbreuk

Vanaf september komen we weer elke 2 weken op dinsdagavond samen om gezellig te tekenen, van elkaar te leren en inspiratie te halen uit de natuur. Op de eerste avond hebben we samen de onderwerpen uitgezocht en de materialen die we ervoor gaan gebruiken. Zo zijn we in oktober bezig geweest met herfstbloemen in aquarel of acryl, een dier in zen-tangle techniek en luchten en bloemen in aquarel. In november maakten we een collage en hebben we daarna 2 avonden besteedt aan een vogel, omdat ons is gevraagd om tegelijk met de expositie van de cursisten van de fotocursus onze schilderijen op te hangen. Hoe leuk is dat, en daar wordt ook nu nog druk aan gewerkt. Hier zien jullie onze prestaties maar genomen op de avond zelf, dus velen zijn nog niet af

Jaarverslag 2024 Nectarindex

In 2024 zijn we 2 maal met 2 groepen op pad gegaan om een aantal wegbermen te inventariseren voor de nectarindex van Floron. Eind april en eind augustus zijn Chris Nijhof, Maria Wielens en Diny van Leeuwen op pad geweest om een deel van de berm aan de Oldenkotsedijk, de Peddedijk en Holthuizerstraat te inventariseren. Half mei en begin augustus hebben Rob Meulenbroek en Riki Munzebrock de planten in de bermen aan de Buurserstraat, de Hengelsestraat en Noodsingel/hoek Madelief geïnventariseerd. Alle planten die er op dat moment te zien waren, zijn genoteerd en doorgegeven aan Floron en zijn vermeld in de verspreidingsatlas.

Volgend jaar zijn we van plan om het telgebied uit te breiden met nog een aantal bermen. Dit is alleen mogelijk met nieuwe vrijwilligers.

Diny van Leeuwen: coördinator Nektarindex

Eindejaar bijeenkomst met Staatsbosbeheer,

Onze werkgroep (amfibieën en reptielen) kreeg een erg leuke uitnodiging van Staatsbosbeheer om het jaar af te sluiten werden vrijwilligers uitgenodigd bij het Paviljoen Lutterzand. WE begonnen met een lekkere bak koffie, waarna we konden kiezen uit 4 verschillende workshops.

Een fietstocht, wandeling door het Dinkeldal, ook de midwinterhoornblazers verzorgde een workshop, maar wij kozen allemaal de lezing en excursie over autochtone bomen en struiken. Verzorgd door ecooloog Lodewijk van Kemenade.

De theorie is best pittig, het verschil tussen inheemse of autochtone bomen en struiken, wilde bomen en struiken. Om te kunnen zeggen of er sprake is van een autochtone boom is er historisch onderzoek nodig, bv de website topotijdreizen. Maar ook de omgeving is er bv sprake van hakhout bos in dezelfde omgeving. In Nederland is er nog maar sprake van 3% wilde bomen en struiken, Overijssel en met name Twente is een hotspot voor de autochtone bomen wij scoren 17% van het areaal wat autochtoon is.

Na de theorie maakte we een korte wandeling in de buurt, we zagen o.a. een zwarte populier zie erg zeldzaam zijn, ook de wegedoorn kwamen we tegen. Ook het gevolg van de hoge waterstand van de Dinkel, er was erg veel rivierzand afgezet in het aanliggende grasland.

Een heel leuk onderwerp om eens vaker bij stil te staan, er zijn verschillende boeken te bestellen, Er komt ook een veldgids uit in maart geschreven door Lodewijk van Kemenade. Je kunt je hiervoor al inschrijven.

Daarna was het tijd voor een drankje en een riant stampotbuffet.

Ik zet in ieder geval weer een kruisje in de agenda van 2025, Geweldige middag gehad.

Francoise Ummels, coördinator amfibieën

Werkgroep zwerfvuil:

Ook dit jaar was de zwerfvuilgroep van het IVN actief in Haaksbergen. Dit jaar namen we deel aan 2 grote landelijke acties en 4 lokale. Onze groep bestaat uit 6-8 trouwe vrijwilligers. We kunnen nog best nieuwe vrijwilligers gebruiken dus.... Dit jaar hebben we nieuwe gemeentelijke contactpersoon gekregen. Het is Wendy Bolster en via haar lopen nu de contacten met de gemeente Haaksbergen.

Coördinator : Maria Wielens

Persbericht van Natuurmonumenten

(foto : P. Joosten)

Bezoekers waarderen Buurserzand met een 9

In het Buurserzand hebben we ons periodieke bezoekersbelevingsonderzoek gehouden. Minstens 250 mensen deelden hun mening. Resultaat: een dikke 9. 98% zeer tevreden bezoekers.

Wandelplezier en heerlijke appeltaart

Het Buurserzand biedt ontspanning, vooral tijdens wandelingen over de gewaardeerde paden en routes. En wie het informatiecentrum “De Wakel” bezoekt, ontvangt met een glimlach koffie, thee en appeltaart. Bijna 90% van de bezoekers waardeert deze plek enorm, een groot compliment voor onze vrijwilligers én de hulpboeren van zorgboerderij Meijerinksbroek die de appeltaart bakken.

We blijven vernieuwen

Uit het onderzoek blijkt dat de meeste bezoekers ouder dan 60 jaar zijn. Hoewel dit voor ons geen verrassing is, blijft het een uitdaging om ook jongeren te bereiken. Gelukkig werken we samen met Hogeschool Saxion aan verfrissende ideeën om de jongere doelgroep de waarde van de natuur te laten ontdekken.

Iedereen geniet, maar niet iedereen is lid

Minder dan de helft van de bezoekers is lid van Natuurmonumenten, terwijl deze steun essentieel is om gebieden zoals het Buurserzand te blijven beheren en te behouden.

Rust voor de natuur, ook tijdens het broedseizoen

Met de toenemende recreatiedruk in dit natuurgebied zoeken we balans tussen natuurbehoud en recreatie. We vroegen bezoekers wat zij vinden van het sluiten van paden in het broedseizoen. Maar liefst 92% staat hier positief tegenover: het is prima om de dieren in de kraamperiode de rust te geven die ze verdienen. Daar lopen of fietsen bezoekers graag even voor om.

Bloembollenkado voor Natuurmonumenten van IVN

Toen de Grintenbos groep van Natuurmonumenten vorig jaar 20 jaar bestond en de Overijsselse vrijwilligersprijs voor groep ontving, vonden wij van de IVN Haaksbergen dat ze wel een passend cadeau verdient hadden.

Besloten werd om hen bloembollen voor verwildering te geven en het afgelopen najaar zijn deze in het Grintenbos geplant. Dat wordt genieten dit voorjaar!

Werkgroep wandelingen en cursussen:

Terugkijkend op dit jaar kun je zeggen dat we een mooi programma hebben gehad met als nieuwe activiteit een natuurfotografie cursus.

Het doel van deze cursus is om je camera beter te leren kennen en de automatische stand

los te laten om zo de foto te maken die je in je hoofd hebt. Om te starten hebben we eerst een theorieavond gehad om de basis te leggen voor een goede belichting en scherptediepte. Daarna zijn we het in praktijk gaan brengen in de 3 mooie natuurgebieden rondom Haaksbergen, het Lankheet, Buurserzand en het Haaksbergerveen. Tussendoor is er nog een terugkommoment geweest om de foto's van elkaar te bekijken en te beoordelen. Hier leer je ontzettend van. Wij zijn de cursus gestart met 7 enthousiaste mensen die inmiddels al het nodige geleerd hebben en ook anders naar de natuur zijn gaan kijken. De bedoeling is om in januari samen met de tekengroep een leuke expositie te houden in het IVN gebouw. Het vervolg is een werkgroep waarmee we 1 maal per maand met elkaar de natuur in gaan om te fotograferen en van elkaar te leren.

Grintenbosgroep november 2024

We hebben weer veel basisschoolkinderen een leuke morgen of middag bezorgd. Soms was het mooi herfstweer met mooie kleuren en echte herfstboslucht. Echter waren er ook regendagen, maar de klassen kwamen dan toch opdagen.

Ze waren enthousiast bezig met de opdrachten. De begeleidende ouders konden de kinderen soms niet bijbenen zo snel wilden ze naar de volgende kabouter toe. Er waren deze herfst veel soorten paddenstoelen. De kinderen konden ze bekijken met een spiegeltje en soms bij een berkenzwam er even aan voelen : hoe hard is zo'n paddenstoel nou toch. Bij het beestjes zoeken vond een jongetje een neonkleurige rups met een borsteltje op de rug. Het was een meriansborstelrups, die later een nachtvlinder wordt in de lente. Wat een avontuur!! riep het jongetje. Later vond een ander kind een pad onder de herfstbladeren. Toen ze bij het spelletje kwamen waar ze dieren eten moesten geven was dit een mooi moment om duidelijk te maken dat de dieren noten en bessen en twijgjes en gras eten. Ze zorgen in de herfst dat ze goed gegeten hebben : hun buikje vol .Sommigen gaan daarna een winterslaap te houden . Er zijn ook renspeletjes : de vossenstaarten proberen te pakken .Leuke spannende opdracht: Kruisspin laten zien en op de mouw van de jas laten lopen of aan een spindraadje laten hangen. Hierbij helpen wij als vrijwilliger en zorgen ervoor

dat de kinderen niet bang worden. Dit is om spinnenangst te overwinnen en hierdoor meer spinnen te laten leven als er een spin in huis wordt gevonden. Eerst gaan we dan spinnenwebben zoeken in het bos en bij de kateaker met een plantenspuit.. Bij het dierenpad was er ook een hinkelpad en een liggende klimboom, een spinnenvangspel. Hierbij kreeg een kind(als spin) een riem met elastiektouw om wat aan de boom is vastgemaakt. De andere kinderen zijn dan de vliegen die om de boom rennen en die de spin moet vangen en opeten. Superspannend!

Het bomenpaspoortproject was vernieuwd. Op school kregen de kinderen een infofilmje over het kompas en de boomhoogtemeter. In het bos gingen ze een soort geocache spel doen met een groepje. Eerst de uitleg over het kompas en welke kant ze op moeten gaan lopen oost west noord en hoeveel graden . Telkens krijgen ze een opdrachtbriefje als ze bij een bepaald punt aangekomen zijn . Ze moeten dan een doosje opzoeken waar de volgende opdracht in zit. Niet elk groep ging meteen de goede kant op. Of ze maten de boomhoogte verkeerd en dan was de uitkomst de richting waar ze heen moesten lopen. Toen we opperden misschien moet je de boom opnieuw meten?!? Kwam er : nee he als uitroep. Ze deden het toch en ze gaven later toe dat het goed was gekomen.

Aan het eind van de tocht konden ze op witte bordjes hoog in de beukenlaan aan de bomen bomenweetjes lezen met een verrekijker. Weer bij de kateaker werd een ren- je -rotspel gespeeld met bomen vragen en de antwoorden zouden ze kunnen weten van de bordjes. De winnaar kreeg een goeden boomschijf. Groep8ers vonden het erg leuk. Met de vrijwilligers hebben we nog een uitje gehad . We gingen met de buurserpot op de buurserbeek varen. Dit keer had Cor, Jan kamphuis en Hermien het geregeld. Mimi had de wafels gebakken die we heerlijk opgegeten hebben met kersen en slagroom. Nadien hebben we in de houtschuur nog gezellig bij elkaar gezeten. Angela wil het volgende uitje met iemand verzorgen. Femie was ziek deze herfst en knapt nu weer op. Mimi is ernstig ziek en ligt in het hospice. Ze gaf via Petra van Nm door dat ze het altijd reuze naar de zin had gehad bij het grintenbosch.

We hebben nu Alwine en Angela en als nieuwe vrijwilligers en ze draaien volop mee en genieten ervan. Elke gaat volgend jaar meedraaien. Ze heeft 3 x meegedaan.

De biologische bloembollen die het IVN gaf voor het 20 jarig jubileum van het grintenboschproject zijn geplant. Daarvoor dank, we zijn blij met wat voorjaarsbloeiers, die ook nog insecten aantrekken.

Agenda (te bekijken via website van IVN Haaksbergen en van IVN Enschede) :

Januari	Doorstapwandeling Stepelo 9:30 uur
13 januari	Enschede: Stroinkslanden....langs oude boerenwegen
24 januari	Cursus Tuinvogels, IVN gebouw (zie Activiteiten)
7 februari	Enschede : Historische wandeling op Groot Brunink
Maart	Wandeling Bentelerzijde
13 maart	Enschede : Voorjaar in de stad!
15 maart	Enschede : Vogelzang en voorjaarsbloemen Helmerhoek Enschede -zuid
20 maart	Enschede : Bomen over bomen (cursus)
April	Amfibieën excursie met name voor kinderen
	Cursus introductie wilde planten, IVN gebouw
Mei	Bomenexcursie park Scholtenhagen

	Wandeling met thema stikstof rondom het Haaksbergerveen
Juni	Wildplukwandeling proef de natuur
7 Juni	Slootjesdag in het Lankheet
21 Juni	Modderdag bij het IVN gebouw
Juni	Activiteit bij de belevingstuin en de natuurtuin van het IVN
Juli	Reeënwandeling i.s.m Natuurmonumenten
Juli	Fietstocht Landschapsbeheer en biodiversiteit
Augustus	Vleermuizen excursie IVN gebouw
Augustus	Nieuwe gewassen bij het Rutbeek
September	Excursie Harreveldseschans
Oktober	Paddenstoelenexcursie voor kinderen, lekker struinen door het bos
November	Cursus Natuurfotografie Haaksbergen/ Enschede
December	Doorstapwandeling met snert in het Buurserzand & Natuurmonumenten